

Wrang afscheidsfeestje van uitgewezen illegaal

THEATER ★★★★★**Bye bye Gillo**

Mousses en 't Arsenaal. Gezien in Ekeren, Wintervuur, 30/12. Nog tot 4/1 (www.wintervuur.be)

België was hem voorgespiegeld als een land van belofte. Maar kijk: de chocolade heeft hij zelf moeten stelen, de blondines hebben afgebeeld, de frietens zijn *French* en het bier Pools. Al-Jalili, alias Gillo, is naar eigen zeggen op een foute plek geboren. Met een stiekem transport is hij in Brussel gearriveerd. In het spoor van zijn oom, op zoek naar een beter leven. Hij heeft hier een lief gevonden, dat hij overlaadt met gestolen cadeautjes. Zij is zijn 'lidkaart voor het leven', denkt hij.

Maar juridisch blijft Gillo een Mr. Nobody. Hij komt niet uit een land in oorlog, is niet op de vlucht voor een dictator. En dus wordt hij bij de eerste de beste gelegenheid op een vliegtuig gezet. Terug naar afzender.

Het is een schrijnend verhaal dat bekend in de oren klinkt, in tijden van massale vluchtelingenstromen. Op basis van zijn eigen

belevissen schreef Taha Adnan, een in Brussel wonende Marokkaan, er een monoloog over. Opmerkelijk: *Bye bye Gillo* klinkt niet rancuneus of militant. Het is een getuigenis van een insider, die lichtvoetigheid en ernst hand in hand laat gaan. Na Brussel en Marseille krijgt het festival *Wintervuur* de Nederlandstalige première.

Regisseur Michael De Cock maakte een bewerking die je gerust kan lezen als een alternatief kerstverhaal. Zijn Gillo (Frank Dierens in lichtblauw pak, zeer op dreef) is geen Maghrebijn, maar een 'nieuwkomer' van dichtbij huis. Hij zou onze buurman kunnen zijn. De setting is een geweldige vondst: het publiek is uitgenodigd op zijn afscheidsfeestje. De asielzoeker verschaft ons zelf een avondje gastvrij asiel en trakteert op soep, vol-au-vent en taart.

En dus schuiven we mee aan tafel in het solidariteitscentrum in Ekeren, onder de kitscherige kerstslingers. Op tafel: de maquette van Gillo's thuishaven, een verre herinnering aan de gelukkige periode dat hij zich een 'spierwit konijn' mocht noemen. De sfeer is jolig, de live muziek

Frank Dierens, sterk op dreef als uitgewezen 'nieuwkomer'. ©Stef Depover

Humor wordt hier een sluipend gif

stelt ons op ons gemak. Het aangekondigde drama wordt ontblijnd met een salvo aan kwinkslagen. Gillo en zijn begeleidster blijken de enigen die rechtstaan voor het Belgisch volkslied. En we staan ook zelf voor schut, met platitudes zoals die gebeiteld staan in Vlaamse spreuken.

Het lachen vergaat ons snel. Als

de frietchinees in de keuken uitgescholden wordt voor profiteur, neemt de grimmigheid toe. 'Koloniseer mij', smeekt deze sanspapier. 'Integreer mij. Maar maak vooral iemand van mij.' De man-zonder-land is ook een man zonder identiteit.

De finale uitzetting, meer een bevrijding dan een vlucht, is perfect georkestreerd en laat ons beuteerd achter. *Bye bye Gillo* is het soort parabel waarin humor tot een sluipend gif wordt. Als de borden afgeruimd zijn, blijft dit verhaal nog lang hangen.

GEERT VAN DER SPEETEN